

Maanedsoversigt over Plantesygdomme.

275. — Maj 1945.

Der er for Maj Maaned indkommet Beretninger fra 129 Medarbejdere; endvidere er der besvaret 444 Forespørgsler.

Lufttemperaturen laa i Førstningen af Maanedden omtrent paa Normalen 9 til 11° C, men steg derefter over Normalen og laa i Tiden 12.—19. paa 12 — 15° C. Senere faldt Temperaturen til omkring Normalen paa 10 — 11° C i Tiden 19.—26. Maj, for derefter at stige til 12 — 15° C henimod Sidstningen af Maanedden.

Nedbøren blev for hele Maanedden i Jylland betydeligt over Normalen, paa Fyn og Nordøstsjælland naaedes knapt Normalen, medens Midt- og Vestsjælland, Sydøstsjælland og Møn, Lolland og Falster samt Bornholm fik langt under Normalen — paa Bornholm faldt kun Halvdelen af Maanedens Normal. De største Nedbørsmængder maales som Helhed først og sidst i Maanedden. For Landsdelene blev Maanedens Nedbør følgende i Millimeter med Normalen for Maj i (): Vendsyssel 63 (43), Vestsjælland 76 (42), Midtjylland 64 (44), Østjylland 51 (44), Sydjylland 76 (41), Sønderjylland 81 (46), Fyn 38 (42), Midt- og Vestsjælland 28 (36), Nordøstsjælland 33 (39), Sydøstsjælland og Møn 23 (39), Lolland og Falster 25 (42) og Bornholm 17 (34).

SYGDOMME PAA LANDBRUGSPANTER.

KORN.

Kulde hemmede Vaarsædens Vækst ret stærkt, navnlig hvor Planterne tillige fattedes Næring. Denne Skade iagttoges hyppigt hos Byg, hvis Blade og Bladskeder farves purpurøde, og Bladspidserne bliver gullige. Det maa dog huskes, at saadanne Farver kan være Tegn paa for lavt Reaktionstal for Byg, eller at Jorden fattes Fosforsyre, saaledes at det i mange Tilfælde vil være umuligt at bestemme Hovedaarsagen uden at tage Jordbundsanalysen til Hjælp.

Kuldeskade iagttoges ogsaa i Forbindelse med løs Jord, navnlig hos Havre efter Grønjord, hvor Planter i store Partier af Markerne var gule (P. Riis Vestergaard, Samsø) samt efter Græsfrø (Chr. Moth Bundgaard, Ringsted); Gulfarvningen forsvandt dog hen mod Maanedens Slutning.

I Marsken blev Klægjorderne klasket saa haardt sammen af Efteraarets Nedbør, at der nu ved en almindelig Regnbyge staar Vand paa lave Partier, da dette ikke kan komme ned til Drænrørene; paa saadanne Partier er Afgrøderne ødelagte (V. Nielsen, Højer).

Frostskade var ret betydelig hos Græsser, navnlig Hundegræs, hvis Blade blev helt hvide (A. Ammitzbøll, Skjern; Chr. Pedersen, Brædstrup).

Fosforsyremangel omtales i adskillige Beretninger og blev konstateret baade hos Byg og Havre, men det synes stadigt vanskeligt at fastlægge Symptomerne for denne Næringssygdom, da disse øjensynligt svinger meget stærkt især efter Jordarten og efter Gødskningen. Bestemmelse af Fosforsyretal synes at blive brugt ret almindeligt for at vinde Sikkerhed om Jordens Fosforsyretrang. Men desværre er det næppe saaledes, at visse Symptomer svarer til lave Fosforsyretal under alle Forhold. »Trods Fosforsyretal paa omkring 6 ses ret kraftige Udslag for Fosforsyre. Afgrøden bliver meget lysere, og ved en flygtig Betragtning synes disse gødede Parceller at være saaet paa sundere Jord end de ugødede, der mest minder om Afgrøder paa kold Jord — blaa violet Skær« (H. Jensen, Lammefjorden). »Fosforsyremangelen hos Byg viser sig kun tydeligt paa den Del af Marken, der har Lerunderlag; hvor der er Sandunderlag, staar Afgrøden væsentlig bedre. Jordbundsundersøgelse 1944 gav:

Sandmarken	Rt 5,9	Ft 1,5	T _K 4,4
Lermarken	» 6,1	» 0,6	» 7,5«

(J. E. Foged, Hammerum). »Kornet bliver i Pletter meget tyndt og faar et sygeligt Udseende; meget tyder paa, at det er Fosforsyremangel, der gør sig gældende, og i et saadant Tilfælde var Ft. nede paa 0,7« (Niels Jørgen Nielsen, Ikast). »Fosforsyremangel forekommer nu meget almindeligt, ofte særdeles ondartet. Havre angrebet af Havreaal og Byg paa stærkt kalktrængende Jord kan vise lignende Symptomer som de, der afslører Fosforsyremangelen« (Erik Boesen, Rødding). »Desværre er der her i Omraadet mange Marker med Fosforsyremangel, og Avlen bliver meget lille« (N. Engvang Hansen, Allingaabro). Om Symptomer skrives saaledes: »Bygplanterne er smaa, oprette og spidse i det og har en mærkelig grøn Farve« (M. Arentoft, Pjedsted), hvilket ogsaa minder om for lavt Reaktionstal, der som nævnt ovenfor ofte ses sammen med Fosforsyrebrist: »Mange Bygmarker er delvis mislykkede, og Aarsagen kan oftest føres tilbage til lave Reaktionstal og korresponderende lave Fosforsyretal« (Henry Frederiksen, Hadsten). Stærk Fosforsyrebrist hos Byg blev ogsaa iagttaget i Randers-Viborgegnen (V. Sørensen, Randers; Kr. Høgsberg Kristensen, Hammershøj).

I Maanedsberegningen for April blev omtalt Fosforsyrebrist hos Rug, og der er modtaget følgende Tal til Støtte for Vurdering af denne Sygdom. Fra O. Møller Larsen, Sorø:

Vellykket Rug efter Kartofler	1944	—	Rt. 7,6	Ft 4,5	T _K 3,8
Mislykket » » Frøgræs	»	—	» 8,1	» 2,5	» 5,6
Fra Mogens Hansen, Toftlund: God Bestand af Rug					
				Ft 2,0	
Tynd » » »				» 0,9	

Sygdommen synes iøvrigt i flere Egne at være almindelig hos Rug, hvor »Pletter med svag Vækst veksler med Omraader med normal Vækst« (Chr. Moth Bundgaard, Ringsted), og »Symptomerne stemmer godt med Fosforsyretalbestemmelserne« (Henry Frederiksen, Hadsten). Men heller ikke hos Rug synes det endnu at være lykkedes at fastlægge Symptomerne, hvilket dog maaske vil vise sig at kunne gøres med større Sikkerhed end hos Vaarsæd.

Kaliumbrist hos Byg synes ikke at have været almindelig. I 38 Beretninger skrives, at Angrebene var langt svagere end i 1944, kun i 15 Beretninger nævnes Angrebene som almindelige. Tydelige Symptomer fandtes meget tidligt paa Byggets to første Blade, men ikke hos de følgende Blade. Kuldeskade dækkede som sædvanlig over Sygdommens svage Symptomer, men efter at Kuldeskaden var næsten overvundet i Maanedens sidste Halvdel, synes Kaliumbrist ikke at være iagttaget (J. Chr. Andersen-Lyngvad, Aalborg; J. Vang, Ejby; P. Grøntved, Næstved). Angreb var almindelige i en Del Egne, hvor stærke Angreb som sædvanlig især konstateredes efter Kaalroer og Græs (P. O. Overgaard, Holstebro; H. Konnerup Madsen, Sønderlyng; Henry Frederiksen, Hadsten; Jørgen Pedersen, Aarhus; Vald. Johnsen, Skærbæk; K. M. Nielsen, Roskilde); enkelte stærke Angreb fandtes flere Steder (V. Sørensen, Randers; Sv. Worm Nielsen, Odder; Stanley Jørgensen, Høng; B. Munch, Haslev). Om Grunden til, at Symptomerne i Aar ikke var særligt tydelige, skrives følgende fra Mors: »Det ser ud, som Kaalroerne ikke har »spist op«. De daarlige Vækstbetingelser Eftersommeren 44 har utvivlsomt medført, at der er en Del tilgængeligt Kalium til Raadighed for den efterfølgende Bygafgrøde« (Engelhart Jensen, Erslev).

Lyspletsyge hos Vintersæd. I 38 Beretninger skrives, at Angrebene hyppigst var svage, undertiden stærke, men ikke almindelige, i 14 Beretninger nævnes Angrebene som almindelige, medens Sygdommen i 34 Beretninger ikke omtales. Rug synes at have lidt stærkt under Sygdommen, og talrige stærke til ondartede Angreb nævnes fra følgende Egne: H. Baltzer Nielsen, Sindal; F. Bek Pedersen, Hobro; S. A. Ladefoged, Aars; Erik Boesen, Rødding; Henry Frederiksen, Hadsten; S. Nørlund, Aulum; A. Dam Kofod, Brørup; af sidstnævnte to skrives tillige, at Plantebestanden er meget tynd i lyspletsyge Rugmarker. Hvede var undertiden stærkt angrebet, men Angrebet var dog som Regel bare at se i enkelte Pletter i Marken (P. M. Dreisler, Ebberup; B. Munch, Haslev; H. Jensen, Lammefjorden). Der blev indsendt 6 Hvedepøver med Lyspletsyge, og paa disse var Symptomerne særdeles tydelige.

Lyspletsyge hos Vaarsæd. Angrebene karakteriseres i 31 Beretninger som ikke almindelige og i Styrke dels svage og dels stærke, i 42 Beretninger som almindelige og hyppigst stærke, og i 13 Beretninger omtales Sygdommen ikke. Sygdommen var tidligt at se paa Bladene, og dens Ødelæggelser tog stærkt til i Maanedens sidste Halvdel. Mangansulfat kan ikke skaffes. Lagrene er for længe siden tømt, og ingen ved, hvornaar de atter fyldes. Desværre synes det at være vanskeligt at skaffe Svovlsur Ammoniak, ligesom denne Gødning heller ikke er let at faa fat i ved Bytning med Kalksalpeter. Disse fortvivlede Forhold medfører naturligvis, at store Kornarealer ikke vil kunne yde normalt Udbytte, og i mange Tilfælde maa man vente, at Marken helt ødelægges.

Gulspidssyge. Der skrives om enkelte svage Angreb i Havre, idet det oplyses, at Sygdommens Symptomer næppe endnu er saa tydelige, at man med Sikkerhed kan vurdere Angrebene Styrke. Blaasten og andre kobberholdige Midler bliver nu atter brugt, dog kanske endnu ikke i saa stor Udstrækning, som før Brug af Blaasten blev forbudt.

I Holstebroegnen blev iagttaget Gulspidssyge hos Hvede, der viste samme Symptomer, som kendes hos Havre (P. O. Overgaard).

Byggets Stribesyge (*Helminthosporium gramineum*). Hidtil synes blot at være iagttaget yderst svage Angreb enkelte Steder.

Rugens Stængelbrand (*Urocystis occulta*). Der modtoges for Maj nogle faa Meddelelser om svage Angreb.

Meldug (*Erysiphe graminis*) konstateredes sidst paa Maaneden hos Hvede (Erland Vestergaard) og hos Hvede og Havre paa Virungaard, Lyngby (S. Thorup).

BÆLGPLANTER.

Kaliumbrist var almindelig overalt hos Hvid- og Rødkløver, men Planternes Vækst har hidtil været tilfredsstillende (O. Møller Larsen, Sorø).

Kløverens Knoldbægersvamp (*Sclerotinia trifoliorum*) ødelagde fuldstændigt 2 Lucernemarken i Skærbækneken (Vald. Johnsen); Landet over synes dens Angreb paa Lucerne og andre Bælgplanter at have været godartet. Svampen fandtes paa indsendte Prøver af Rødkløver, Alsike og Humlesneglebælg.

Violet Rodfiltsvamp (*Helicobasidium purpureum*) konstateredes paa indsendt Rødkløver fra Harald Jensen, Ask, Malling.

Lucernens Overvintring synes at være bedre, end man formodede i Slutningen af April, dog skrives der ogsaa for Maj om mange daarlige Marker med tynd Plantebestand og store Pletter eller Partier uden Planter.

Slimskimmel (*Fusarium sp.*) konstateredes hos 2 indsendte Prøver af Ærteplanter.

BEDER.

Stærke til ondartede Angreb af Mosaiksyge hos Bederoer til Frø blev iagttaget i nogle Egne (H. Wraae-Jensen, Skælskør; Johs. Johansen, Store-Heddinge; H. H. Holme Hansen, Saxkjøbing).

Rodbrandangreb omtales som stærke og almindelige i 8 Beretninger, medens der i 79 Beretninger bare nævnes svage, godartede Angreb.

Tørforraadnelse blev iagttaget hos Bederoer til Frø enkelte Steder (H. Wraae-Jensen, Skælskør).

KORSBLOMSTREDE.

Rodbrand konstateredes i enkelte Kaalroemarker (Georg Nissen, Bylderup Bov; Johs. Johansen, Store Heddinge).

Kaalskimmel (*Peronospora Schachtii*) konstateredes paa indsendte Kaalblade.

Blade med Blærer fremkaldt af Kulde iagttoges først i Maaneden paa Prøve af indsendt, udplantet Blomkaal.

KARTOFLER.

Sølvskurv (*Spondylocadium atrovirens*) konstateredes paa indsendte Kartoffelknolde.

INDUSTRIPLANTER.

HØR.

Kulde blev Aarsag til gule Blade hos Hør, hvilken Foreteelse synes at have været yderst almindelig i mange Marker, især hvor Hør blev saaet i løs Jord, f. Eks. efter Græs. Planter med gule Blade findes som Regel spredt over hele Marken, men hvor Jorden i Hjulspor er særlig fast, ses disse sjældent. Med gode Vækstkaar, især Varme, plejer Gulfarvningen at forsvinde, og Planterne naar som Regel normal Udvikling.

HANS R. HANSEN.

SYGDOMME PAA HAVEBRUGSPLANTER.

Besvarelse af 31 af de udsendte Skemaer angaaende Sygdomme paa Havebrugsplanter har givet nedenstaaende Svar.

	Intet Angreb	Angreb ikke almindelige		Angreb almindelige	
		svage	stærke	svage	stærke
Graa Monilia (Kirsebær)	7	7	5	12	1
Graa Monilia (Æbler)	7	13	3	5	4
Mosaiksyge (Tomat)	6	1	1	1	0
Stribesyge (Tomat)	7	0	1	1	0
Fløjspet (Tomat)	6	2	0	1	0
Tulipan-Graaskimmel	5	5	2	7	3

Vejrskade. Fra Østjylland skrives, at kolde Nætter, Blæst og Haglbyger i Begyndelsen af Maj gav Anledning til Beskadigelse af det unge Løv paa Frugttræer, særlig led Skovfogedæbler, fordi de var saa tidligt paa Gled (Lars Hansen). Fra Aarslev skrives om megen Skade forarsaget af stærk Blæst midt i Maj paa Bøg, Pære og en lang Række andre træagtige Planter (Asger Larsen).

FRUGTTRÆER OG FRUGTBUSKE.

Æbleskurv (*Venturia inaequalis*) har begyndt at vise sig. Fra Svendborg Amt skrives, at der er set udbredte Angreb paa Graastener i Holmdrup, ogsaa paa Cox' Orange var der adskillige Pletter, derimod ingen paa Belle de Boskoop. I selve Svendborg er der set begyndende Angreb af Skurv, og i Ringe er der i en Plantning, hvor der ikke er sprøjtet paa Grund af Benzinmangel, set Angreb paa Cox' Orange, Cox' Pomona og Husmoderæble (Hans Larsen). I Nordsjælland er set Angreb af Skurv paa flere Sorter og meget ondartet paa Paradisæble. Ved Juelsminde er der allerede set et ondartet Angreb paa Bismarck (Lars Hansen). Det har alle Steder været Bladangreb.

Fra det sydlige Sønderjylland skrives, at Skurven er meget slem i Aar saavel paa Blade som paa Blomster, særlig slem er den som sædvanlig i indelukkede Haver (M. Surlykke Wistoft).

Kræft (*Nectria galligena*). Fra Nordthy, hvor der ikke tidligere har været nogen lokal Havebrugskonsulent, skrives: »Forfærdende Angreb mangfoldige Steder paa de i de fleste Tilfælde daarligt passede Træer« (Jytte Aggerbeck).

Æble-Meldug (*Podosphaera leucotricha*) er konstateret enkelte Steder.

Graa Monilia (*Monilia laxa f. mali*) paa Æble er ikke tilnærmelsesvis saa slem i Aar som sidste Aar, selvom der paa 17 af de 18 indsendte Beretninger om denne Sygdom skrives, at den er konstateret, men i de fleste Tilfælde kun i svagere Grad. Kun fra nogle Lokalteter: Sønderjylland, Østjylland, Thy, Fyn og Midtsjælland er der omtalt stærkere Angreb, især hvor der sidste Aar var stærke Angreb, og hvor der ikke er foretaget nogen Afskæring af de syge Partier.

Paa Æbletræer ses i Aar mange frostblærede Blade, det er de første Blade, som er blevet beskadigede af Nattefrost. Denne Beskadigelse har næppe større Betydning for Træerne.

Visne Knopper paa Æbletræer er fra forskellige Steder i Landet indsendt til Undersøgelse, men der har ingen bestemt Sygdomsaarsag kunnet paavises, ligesom de medfølgende Oplysninger heller ikke har kunnet hjælpe til Opklaring af Fænomenet, som dog ikke synes at være saa ondartet, at det har større Betydning.

Pæreskurv (*Venturia pirina*) er ved Svendborg set paa Frugterne af Pære, især paa Bonne Louise, som havde næsten alle Frugter angrebet, men ogsaa omend i mindre Grad paa Charneu, Comice og andre Sorter. Træerne var ikke sprøjtet, ogsaa ved Ringe er konstateret Angreb paa

forskellige Sorter (Hans Larsen). Iøvrigt foreligger der ingen Indberetninger om Pæreskurv.

Graa Monilia (*Monilia laxa*) paa Kirsebær er almindelig udbredt over hele Landet, men som Regel ret godartet. Den er ikke tilnærmelsesvis saa slem, som den var sidste Aar.

Man maa dog regne med, at selvom Blomstringen var overstaaet, da disse Beretninger blev skrevet, og der derfor ikke kan ske flere Infektioner i Aar, kan begge ovenstaaende Moniliaarter godt blive mere iøjnefaldende, idet Svampens Vækst ned i Grenene sikkert endnu ikke er standset, og der derfor kan blive flere eller større Partier syge, end der er nu.

Fersken-Blæresyge (*Taphrina deformans*) er konstateret paa indsendt Materiale fra 6 forskellige Lokalteter paa Sjælland og Lolland.

Stikkelsbærdræberen (*Sphaerotheca mors uvae*) begyndte at vise sig sidst i Maaneden. Fra Vestsjælland og Nordthy meldes om mange Angreb (N. F. J. Larsen, Jytte Aggerbeck) og om enkelte stærke Angreb paa Varde-Esbjergegnens (M. Sørensen).

Nattefrost i Blomstringstiden har bevirket, at Stikkelsbærrene flere Steder næsten ingen Bær har, trods rig Blomstring.

Ribbesvind (*Ribes Virus 1*) er i flere Tilfælde konstateret paa Solbær, som i flere Aar har baaret meget mangelfuldt.

Klorskade foraarsaget af overdreven Anvendelse af Almindelig Kaligødning har i Gentofte i en Have bevirket, at Solbær- og Hindbærbuske er gaaet ud.

Knækkede Bladstilke er et mærkeligt Fænomen, som har vist sig paa Ribs ved Snekkersten og Roskilde. Formentlig som Følge af Storm (Kastevinde) knækkede en Del Stilke over et Stykke oppe paa Stilken.

Paa to Hold Hindbærstængler indleveret til Undersøgelse var der en ejendommelig Sortfarvning af Barken, dels i større Partier, dels i Pletter, saa Stænglerne blev ejendommelig sortspættede. Det lykkedes ikke at paavise nogen bestemt Svamp som Aarsag til dette Angreb, eller nogen anden Aarsag. Der fremkom under fugtige Forhold Graaskimmel (*Botrytis*), Slimskimmel (*Fusarium*) og en Del andre Svampe, som ingen primær Betydning kunde tillægges. Sortfarvningens Betydning for Stænglerne er endnu ikke konstateret, de var tilsyneladende ellers friske.

KØKKENURTER.

Løgskimmel (*Peronospora destructor*). Primære Angreb af Løgskimmelen har vist sig adskillige Steder i Skallerterne, ligesom Løgmosaik (*Allium Virus 1*) nu ogsaa ses hyppigt.

Mosaiksyge i Tomater ses særlig paa de tidlige Tomater, hvorimod de sent plantede kun har svage Angreb (Asger Klougart).

Stribesyge paa Tomater synes ikke at være særlig almindelig. Fra Sjælland skrives, at der er konstateret et enkelt slemt Angreb og en Del spredte, særlig paa tidligt plantede, og fra Jylland skrives om et enkelt ret slemt Angreb, men at der ellers endnu ikke er mange Klager over Sygdommen (A. Klougart, Lars Hansen).

Fløjlsplet (*Cladosporium fulvum*). Enkelte Angreb er set hist og her bl. a. paa Smaaplanser i Potte, hvilket maa tilskrives det kolde Vejr og Brændselsmangelen (Lars Hansen, A. Klougart).

PRYDPLANTER.

Gyldenlaksimmel (*Peronospora cheiranthi*) har paa Møn ødelagt Gyldenlak til Frø (H. J. Rasmussen).

Tulipan-Graaskimmel (*Botrytis tulipae*) synes de fleste Steder at have været godartet, men stærke Angreb er dog ogsaa set.

Pæon-Graaskimmel (*Botrytis paeoniae*) synes heller ikke at have været af særlig Betydning, den er ved Aabyhøj set paa *Paeonia tenuifolia*, som ellers ikke plejer at være angrebet (Niels Gram).

Graa Monilia (*Monilia laxa*) har ved Gisselfeld ødelagt $\frac{1}{3}$ af Skuddene paa *Prunus nana*, som staar langt fra Kirsebærtræer.

Rosen-Meldug (*Sphaerotheca pannosa*) har vist sig en Del Steder.

Rosen-Straaleplet (*Diplocarpon rosae*) er ret udbredt paa Mors (Egon Hansen).

Paa Pinseliljer fra Hvidbjerg er konstateret Bladpletter foraarsaget af *Ramularia vallisumbrosae*. Dette Angreb, som er velkendt f. Eks. i England, er ikke tidligere set her i Landet. Svampen foraarsager smaa, nedsænkede, graa, aflange Pletter, især nær Spidsen af Bladene. Efterhaanden bliver Pletterne større og dækkes i fugtigt Vejr af en hvid Svampebelægning.

ANNA WEBER.

SKADEDYR PAA LAND- OG HAVEBRUGSPLANTER. KORN OG GRÆSSER.

Havreaal (*Heterodera schachtii*). Angrebene har vist sig tidligt i Aar, og synes ofte at være alvorlige. Fra Grenaa skrives saaledes: »I Løbet af 10 Dage paavistes Havreaal paa 30 Ejendomme og stærkere og mere ondartet end tidligere Aar« (A. Larsen-Ledet). Fra Aalborg: »Ret stærke Angreb. Det synes, som om Angrebene er stærkere i Havre efter Byg end i Havre efter Blandsæd!« (J. Chr. Andersen-Lyngvad).

Oldenborrelarver, se Diverse.

Smælderlarver, se Diverse.

Stankelbenlarver, se Diverse.

Haarmyglarver (*Bibionidae*). Fra Jylland og Øerne foreligger 10 Indberetninger om Angreb af *Bibio*-Larver i Byg efter Roer. Fra Sydsjælland skrives: »I Slutningen af April og Begyndelsen af Maj var der spredte Angreb i Byg efter Roer, og i Maanedens sidste Uge har Myggene sværmet i mange Kornmarker« (P. Grøntved). Fra Gørlevengen: »Angreb i Byg efter Roer, men kun, hvor Toppen ikke var fjernet« (J. Jensen). Fra Brørup: »I de fleste Bygmarker efter Roer kan man iagttage visne Planter spredt over Marken, og et nøjere Eftersyn vil vise, at det er Haarmyglarver, der er paa Spil« (A. Dam Kofoed). I Jylland er

fundet nogle Angreb af Arten *Dilophus vulgaris* i Korn efter Græs. Fra Søndre Omme-Filskov skrives: »Stærke Angreb af *Dilophus vulgaris* er konstateret flere Steder. I Almindelighed optraadte Larverne sammen med Stankelbenlarver og er Aarsag til en Del af de Ulykker, som disse fik Skyld for. Haarmyglarverne begyndte sidst i Maj i Rug efter Græs og tyndede en Del. I Vaarsæd gav Angrebet sig Udslag i for tynd Bestand, idet Larverne gnavede paa Spirerne, inden de kom op. Angrebet standsede omkring Midten af Maj, og der fandtes da utallige Pupper i Jorden« (J. J. Jakobsen). Ogsaa ved Vejle (N. Chr. Stentoft) synes det at være denne Art, der har været paa Spil i Korn efter Græs.

Fritfluelarver (*Oscinis frit*). Fra Hasleveggen skrives, at disse Larver og Smælderlarver har skadet Vintersæden utrolig meget (B. Munch). Der foreligger en Del Indberetninger om svage, oftest betydningsløse Angreb i Vaarsæden, men kun to melder om Angreb af Betydning. Paa Ringstedegnen er der saaledes fundet nogle ret stærke Angreb i Havre (Chr. Moth Bundgaard). Ved Hadsten er iagttaget et meget stærkt Angreb i Majabyg efter Græs (H. Frederiksen).

BÆLGPLANTER.

Stængelaal (*Tylenchus dipsaci*). Fra Graasten skrives: »Hos en større Frøavler, der i samme Mark har halvsildig Rødkløver og Alsike, er konstateret et slemt Angreb af Aal i Alsiken, medens Rødkløveren er sund. Marken har i mange Aar været dyrket ganske ens« (Math. Nissen).

Bladrandbiller (*Sitona lineata*). Der foreligger usædvanlig mange Indberetninger om stærke Angreb, baade fra Jylland og Øerne. Fra Lammefjorden skrives: »Meget stærke Angreb paa Konservesærter, Kulturen delvis ødelagt« (H. F. Jensen). Paa Fyn har Angrebet været katastrofalt i mange Ærtemarken (H. Mose Hansen). Fra Kolding meldes: »Betydelig Skadevirkning i adskillige Ærtemarken« (O. Ruby). Ogsaa fra Vejle, Fredericia, Varde, Aarhus m. m. skrives om stærke Angreb.

Stankelbenlarver, se Diverse.

BEDER.

Aadselbillelarver (*Blitophaga opaca*). Der foreligger 44 Indberetninger om Angreb. Kun i 5 Tilfælde er der dog konstateret Skade af Betydning, i de øvrige 39 Beretninger tales der om svage eller begyndende Angreb. I 17 Indberetninger meldes, at Angreb overhovedet ikke er set. Fra Ringstedegnen skrives: »Bortset fra enkelte stærke Angreb, har Angrebene hidtil været godartet, men Aadselbillen findes meget almindeligt, saaledes at der nok kan befrygtes en Opblussen« (Chr. Moth Bundgaard). Fra Lolland-Falster: »Angreb overalt, men tilsyneladende svage de fleste Steder« (H. H. Holme Hansen). En Del Steder er man begyndt med Udstrøning af Giftklid.

Oldenborrelarver, se Diverse.

Runkelroebillen (*Atomaria linearis*). Fra Tune skrives om et Angreb i ca. 1 Td. Land Fodersukkerroer, og Angreb er ligeledes rapporteret fra Faarevejle og Bornholm.

Smælderlarver, se Diverse.

Stankelbenlarver, se Diverse.

Bedefluen (*Pegomya hyoscyami*). Fra Lolland-Falster skrives: »Fra alle Egne meldes om stærke Angreb og mange Æg paa Bladene. Den 29/5 saas paa Vestlolland en lige udtyndet Sukkerroemark, hvor Planterne næsten helt havde mistet Bladene ved Angrebet« (H. H. Holme Hansen). Ogsaa fra talrige Egne af Jylland foreligger der Meddelelser om stærk Ægbelægning og truende, begyndende Angreb.

KORSBLOMSTREDE.

Kaalthripsen (*Thrips angusticeps*). Angreb er almindelige ved Høng. Roerne standser 2—3 Uger i Væksten, og giver derefter godt igen (Stanley Jørgensen). Fra Hjerm meldes, at en Mark er stærkt forsinket som Følge af Angrebet.

Oldenborrelarver, se Diverse.

Glimmerbøsser (*Meligethes aeneus*). 20 Beretninger melder om stærke, 10 om svage Angreb. I 10 Indberetninger meldes, at Angreb ikke er set. Fra Sydsjælland skrives: »I Aar har Angrebet ligesom i Fjor været meget ondartet. Det kølige Vejr har bevirket, at Blomstringen indtraadte sent, og Planterne har staaet længe paa Knopstadiet. Det har knebet slemmt med at faa Gesarol-Erstatningerne rettidigt frem til Bekæmpelsen« (P. Grøntved). Fra Stevns-Faxe: »Usædvanlig stærke Angreb i de fleste Frøkaalroemarken. Flere Steder er Ompløjning foretaget« (J. Johansen).

Smælderlarver, se Diverse.

Knoporme, se Diverse.

Jordloppe (*Phyllotreta spp.*). Der foreligger 35 Indberetninger om stærke, 27 om svage Angreb. I 2 Tilfælde er Angreb ikke set. Omsaaning er foretaget i stor Udstrækning, men det fremhæves ofte, at Regn og køligt Vejr hemmede Angrebene. Fra Fredericia skrives: »Angreb er meget slemme for Tiden. Den megen Regn i den sidste Tid og en Haglbyge forleden har tilsyneladende ikke mindsket Loppebestanden« (M. Arentoft). Fra Vestfyn: »Saa en Overgang ret truende ud, men Regnen kom lige i rette Øjeblik, og den efterfølgende Varme har faaet Kaalroerne til at vokse fra det. Kun enkelte Marker omsaas« (J. Vang). Fra Ringstedegnen: »Her har været meget kraftige Angreb i Aar, og adskillige Marker har maattet saas om, i enkelte Tilfælde endda efter Udtynning, Bekæmpelse gennem Pudring er efterhaanden blevet almindelig, men Cryocidpudring er ikke helt tilfredsstillende. Fortrinlig Virkning er opnaaet ved Pudring med Pentaklordifenylætanmidlerne. I nogle Demonstrationer med efterfølgende Optælling er konstateret 90—100 % Tilbagegang af Jordloppeantallet. I Praksis er der i en Del Tilfælde anvendt en Blanding af $\frac{1}{3}$ Penta og $\frac{2}{3}$ Cryocid med god Virkning« (Chr. Moth

Bundgaard). Fra Haderslev: »Jordlopperne har været værre i 1945 end normalt. Pudding med Cryocid hjælper udmærket, men der maa ikke spares paa Pudderet, og ved stærke Angreb maa Behandlingen gentages« (Fr. Nielsen). Ogsaa i Haverne har Angrebene ofte været meget ond-
artede.

Roegnaveren (*Cneorrhinus plagiatus*). Fra Studsgaard meldes om et meget alvorligt Angreb i Hvid- og Rødkaal (P. Neergaard Jensen).

INDUSTRIPLANTER.

HØR.

Stankelbenlarver, se Diverse.

TOBAK.

Knoporme, se Diverse.

Stankelbenlarver, se Diverse.

KØKKENURTER.

Smælderlarver, se Diverse.

Jordlopper (*Haltica oleraceæ*). Denne store blaa Jordloppe angreb ved Middelfart Jordbær, hvis Blade blev stærkt begnavet. Dens sædvanlige Værtplanter er Arter af Natlysfamilien.

Knoporme, se Diverse.

FRUGTTRÆER OG FRUGTBUSKE.

Bladlus (*Aphididae*). Der foreligger kun enkelte Indberetninger om stærkere Angreb paa Frugttræerne. I Almindelighed skrives, at Bladlusene endnu optræder i beskedent Omfang. Paa Frugtbuskene er Lusene dog ofte slemme.

Æblesnudebillen (*Anthonomus pomorum*). Nogle Indberetninger karakteriserer Angrebene som meget stærke i Aar. Fra Østjylland skrives saaledes: »Jeg har aldrig set den saa ondartet som i Aar. Ved Kolding og Juelsminde var Cox' Orange, Pederstrup, Filippa m. m. saa godt som rensat for Blomster, saa de næsten ingen Frugt kan give« (Lars Hansen). Paa Møn var Sorten Lundby Torp særlig stærkt angrebet. Naar man saa Træet lidt paa Afstand, var Blomsterklyngerne helt brune af visne Kronblade. Andre Sorter, der stod omkring denne (Cox' Orange, Graasten, Laxton Superb, Reinette Coulon m. fl.) var ikke angrebet i nævneværdig Grad« (H. J. Rasmussen).

Stikkelsbærhvepsens Larve (*Pteroncus ribesii*) optræder igen i Aar i ødelæggende Udstrækning mange Steder baade i Jylland og paa Øerne. Baade Stikkelsbær og Ribs angribes. Fra Præstø skrives: »I denne Tid er det den hyppigste Forespørgsel. Ved et enkelt Angreb i Tyvelse var 200 Buske i Løbet af faa Dage lige ved at blive ødelagt. Ejeren oplyste, at der var op til 20 Larver pr. Blad. Der blev sprøjtet med Cryocid (1 %) om Formiddagen, og næste Morgen laa der Millioner af døde Larver under Buskene« (H. J. Rasmussen).

Stikkelsbærmaaleren eller Harlekinsommerfuglens Larve (*Abraxas grossulariata*) har optraadt meget talrigt nogle Steder i Haver i Københavns Omegn (Mich. Gram, L. Nielsen). Larverne angreb Stikkelsbær, Ribs, Solbær samt Hindbær og ved Slangstrup Pil.

Frostmaalerlarver (*Cheimatobia brumata*). Bortset fra lokale Undtagelser, har disse Larver optraadt i sædvanlig Omfang. Fra Sydøst-Jylland skrives, at de har været særdeles meget udbredt, selv hvor der var sprøjtet godt (L. Hansen). Fra Odense Amt skrives om ret stærke Angreb paa Frugttræer og Lind (J. Kortegaard). I Københavns Omegn har Larverne været slemme ved Æble samt Stikkelsbær (A. Rasmussen).

Frugttræspindemiden (*Paratetranychus pilosus*). Der foreligger ingen Indberetninger om stærke Angreb endnu.

DIVERSE.

Smælderlarver (*Agriotes spp.*). Der er rapporteret talrige alvorlige Angreb særlig i Vaarsæd, hvor Omsaaning ofte har været nødvendig. De fleste forekommer i Jylland, men ogsaa fra Øerne er indløbet Beretninger. Ved Kalundborg gik det ud over Bederøer, der var 2. Afgrøde efter ompløjet Eng (J. Jensen).

Oldenborrer (*Melolontha spp.*). Paa Sjælland er der kun rapporteret lidt Sværmning i Maanedens sidste Halvdel fra Ørslev, Køng o. a. Steder i Sydsjælland (P. Grøntved). Ved Løgumkloster saas omkring den 20. Maj mindre Sværme af Den almindelige Oldenborre (N. A. Drewsen). Omkring den 10. Maj bemærkedes en Del flyvende Oldenborrer (Art?) ved Toftlund (M. Hansen).

Om Larveskade meldes fra Sydsjælland: »Der er set Angreb i Vaarsæd paa de Steder, hvor det plejer at være slemme« (P. Grøntved). Fra Haslev: »Larverne har været meget slemme i Aar, Raagerne har dog kunnet hindre fuldstændig Ødelæggelse« (B. Munch). Fra Rødning: »Larverne i sidste Stadium gør udbredt Skade, navnlig i Bygmarker, hvor Kornet afædes i store Duske. Man kan se hele Marker ind til Skov fuldstændig ødelagt, saa Omsaaning er nødvendig. Skaden er værst, hvor Roerne sidste Aar blev helt ødelagt, saaledes at man mister to Afgrøder. Tabene paa denne Egn løber op til adskillige Tusind Kroner. Vi kan til næste Aar vente store Sværme« (E. Boesen).

Knoporme (*Agrotis tritici?*). Angreb, der rimeligvis skyldes denne Art, er fundet paa Tobak ved Ribe (A. Buchreitz), i Kaalroer ved Hobro (F. Bek Pedersen) og i Kaal, Bønner, Porrer m. m. i Sydvest-Himmerland (Th. Kristensen).

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). Dette Skadedyr, der har et udpræget Hærgningsaar, fortsatte sine Ødelæggelser Maaneden igennem. Der indløb 74 Beretninger, men kun de 8 (heraf 7 fra Sjælland og 1 fra Samsø) melder, at Angreb ikke er set. I Flertallet af de øvrige tales der om stærke, ja ofte om usædvanlig ødelæggende Angreb. Omsaaning er foretaget i stor Udstrækning, og store Mængder af Giftklid er anvendt, dog med meget varierende Resultat. I talrige Beretninger bedømmes

Virkningen af Calciumarsenat (selv i store Doser som 6—10 kg pr. ha) pessimistisk. Angrebene er fortrinsvis fundet i Græs, Korn og Roer, men ogsaa Hør angribes ofte, ligesom det er gaaet ud over Kaal, Sennep, Valmue m. m. Af de talrige Indberetninger kan kun enkelte citeres. Fra Grindsted: »Udstrøning af 20 tons Klid giver et Billede af Angrebets Størrelse. Omsaaning baade en og to Gange. Store, hvide Pletter i vedvarende Græsmarker vidner om uhyggelige Angreb. Bekæmpelse med Calciumarsenat til Dels slaaet Fejl« (J. J. Jakobsen). Fra Bording: »Angreb overalt paa lav Jord i Korn efter Græs. Angrebene har været saa ondartede som aldrig før. I flere Tilfælde er 2—3aarige Græsmarker paa lav Bund fuldstændig raseret. I et Tilfælde er en Roemark efter Grøn-jordskorn fuldstændig ødelagt. Calciumarsenat har været en Skuffelse« (N. J. Nielsen). Fra Ribeejnen: »Slemme Angreb meget almindelige. Til Trods for Anvendelse af 6 kg Calciumarsenat pr. ha er Bekæmpelse ofte vanskelig, og dets Virkning er mere afhængig af Vejrliget end Schweinfurtergrønts. Et Par Steder har vi forsøgt at saa Gift før Afgrøden (Hør), og under saadanne Forhold kan Virkningen være storartet« (A. Buchreitz). Fra Fredericia: »Angreb af Stankelben i Hør er her paa Ejnen meget ødelæggende. Larverne gnaver helt rent i Pletter, som hurtigt breder sig over Marken. Mange Hørmarker her er helt eller delvis saaet om« (M. Arentoft).

PROSPER BOVIEN.

